

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2003-2004

12 MAI 2004

Proposition de loi modifiant la loi du 27 février 1987 relative aux allocations aux personnes handicapées, les lois coordonnées relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés et l'arrêté royal du 8 avril 1976 établissant le régime des prestations familiales en faveur des travailleurs indépendants, à la suite de la fixation de la majorité civile à dix-huit ans

(Déposée par Mmes Annemie Van de Casteele et Christel Geerts)

DÉVELOPPEMENTS

La présente proposition de loi reprend, en l'adaptant, le texte d'une proposition qui a déjà été déposée à la Chambre le 4 septembre 2002 (doc. Chambre, n° 50-2009/1 — 2001/2002).

Conformément à l'article 2 de la loi relative aux allocations aux personnes handicapées, une personne handicapée âgée de vingt et un ans au moins et de soixante-cinq ans au plus peut prétendre à une allocation de remplacement de revenus ou à une allocation d'intégration.

L'allocation de remplacement de revenus est octroyée aux handicapés âgés de vingt et un ans au moins et de soixante-cinq ans au plus dont il est établi que l'état physique ou psychique a réduit leur capacité de gain à concurrence d'un tiers ou moins de ce que peut gagner une personne valide en exerçant une profession quelconque sur le marché général du

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2003-2004

12 MEI 2004

Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap, de samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders en het koninklijk besluit van 8 april 1976 houdende regeling van de gezinsbijslag ten voordele van de zelfstandigen, aan de burgerlijke meerderjarigheid op achttien jaar

(Ingediend door de dames Annemie Van de Casteele en Christel Geerts)

TOELICHTING

Dit wetsvoorstel neemt de tekst over, met aanpassingen, van een voorstel dat reeds op 4 september 2002 in de Kamer werd ingediend (stuk Kamer, nr. 50-2009/1 — 2001/2002).

Krachtens artikel 2 van de wet betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap kan een persoon met een handicap van tenminste eenentwintig jaar en ten hoogste vijftenzestig jaar aanspraak maken op een inkomensvervangende tegemoetkoming of een integratietegemoetkoming.

De inkomensvervangende tegemoetkoming wordt toegekend aan gehandicapten van minstens 21 jaar en hoogstens 65 jaar van wie is vastgesteld dat hun lichamelijke of psychische toestand hun verdienvermogen heeft verminderd tot één derde of minder van wat een valide persoon door een of ander beroep op de algemene arbeidsmarkt kan verdienen. Tewerkstelling in

travail. L'emploi dans des ateliers protégés n'est pas considéré comme faisant partie du marché général du travail.

L'allocation d'intégration est octroyée aux personnes handicapées âgées de vingt et un ans au moins et de soixante-cinq ans au plus chez lesquelles une absence ou une réduction d'autonomie a été constatée. Il s'agit donc d'une compensation des dépenses supplémentaires qu'une personne atteinte d'un handicap doit exposer pour s'adapter à la vie sociale.

Les montants annuels maximum de l'allocation de remplacement de revenus sont fixés comme suit au 1er janvier 2004:

— Catégorie C: les personnes handicapées qui: 1) ont un ou plusieurs enfants à charge; 2) forment un ménage avec une ou plusieurs personnes ne disposant d'aucun revenu: 9 529,93 euros;

— Catégorie B: les personnes handicapées qui: 1) ne forment pas un ménage avec une autre personne; 2) n'appartiennent pas elles-mêmes à la catégorie C et forment un ménage avec une autre personne qui n'est pas un parent ou apparenté du premier, deuxième ou troisième degré et qui n'appartient pas non plus à la catégorie C: 7 147,44 euros (isolés);

— Catégorie A: les personnes handicapées qui n'appartiennent ni à la catégorie B, ni à la catégorie C: 4 764,96 euros (cohabitants).

Les personnes dont la résidence principale est établie dans une institution sont toujours considérées comme appartenant à la catégorie B.

Pour la répartition en catégories, il est tenu compte de tous les revenus du ménage, quel que soit le lien du demandeur avec les autres personnes cohabitantes avec lui.

Les montants annuels maximum de l'allocation d'intégration sont fixés comme suit:

— catégorie I: 942,34 euros;

— catégorie II: 3 211,12 euros;

— catégorie III: 5 130,98 euros;

— catégorie IV: 7 475,18 euros;

— catégorie V: 8 480,13 euros.

Les personnes dont l'autonomie est inférieure à 7 ne peuvent pas prétendre à une allocation d'intégration.

beschutte werkplaatsen wordt niet tot die algemene arbeidsmarkt gerekend.

De integratietegemoetkoming wordt toegekend aan personen met een handicap van minstens 21 jaar en hoogstens 65 jaar van wie een gebrek aan of vermindering van zelfredzaamheid is vastgesteld. Het gaat dus om een compensatie voor de bijkomende kosten voor een persoon met een handicap die hij of zij moet maken om zich aan het maatschappelijk leven aan te passen.

De maximale jaarlijkse bedragen zijn voor de inkomensvervangende tegemoetkoming op 1 januari 2004 als volgt vastgelegd:

— Categorie C: de personen met een handicap die: 1) één of meer kinderen ten laste hebben; 2) een huishouden vormen met één of meer personen die geen inkomen hebben = 9 529,93 euro;

— Categorie B: de personen met een handicap die: 1) geen huishouden vormen met een andere persoon; 2) zelf niet behoren tot categorie C en die een huishouden vormen met een andere persoon die geen bloed of aanverwant is in de eerste, de tweede of derde graad en evenmin behoort tot categorie C = 7 147,44 euro (alleenstaanden);

— Categorie A: de personen met een handicap die niet behoren tot categorie B, noch tot categorie C = 4 764,96 euro (samenwonenden).

Mensen die hun hoofdverblijfplaats hebben in een instelling worden altijd bij de categorie B ingedeeld.

Voor de indeling in categorieën wordt rekening gehouden met alle inkomsten van het huishouden, ongeacht de relatie van de aanvrager tot de andere samenwonenden.

De jaarlijkse bedragen voor de integratietegemoetkoming zijn als volgt vastgelegd:

— categorie I: 942,34 euro;

— categorie II: 3 211,12 euro;

— categorie III: 5 130,98 euro;

— categorie IV: 7 475,18 euro;

— categorie V: 8 480,13 euro.

Personen met een zelfredzaamheid minder dan 7 kunnen geen recht doen gelden op een integratietegemoetkoming.

Au 31 décembre 2002 :

— 10 519 personnes bénéficiaient seulement d'une allocation de remplacement de revenus;

— 48 181 personnes bénéficiaient seulement d'une allocation d'intégration;

— 61 085 personnes bénéficiaient à la fois d'une allocation de remplacement de revenus et d'une allocation d'intégration.

La situation familiale de la personne handicapée a une incidence sur le barème de l'allocation de remplacement de revenus et détermine la déduction qui sera appliquée aux revenus du ménage.

Si l'âge a été fixé à vingt et un ans, c'est notamment parce qu'au moment de l'adoption de la loi, c'était l'âge de la majorité civile, ainsi qu'on peut le déduire de l'argumentation du secrétaire d'État à la Santé publique et à la Politique des handicapés de l'époque : «Le secrétaire d'État estime que la législation doit être univoque. Il est dès lors préférable de fixer l'âge requis pour l'octroi des allocations aux handicapés à 21 ans. Si l'âge de la majorité était abaissé à 18 ans dans le futur, il serait alors toujours possible de modifier également les critères d'âge pour le bénéfice des allocations» (doc. Chambre, n° 448/4, 1985-1986, p. 13).

L'âge de la majorité civile a depuis lors été ramené à dix-huit ans (loi du 19 janvier 1990 abaissant à dix-huit ans l'âge de la majorité civile, *Moniteur belge* du 30 janvier 1990). Mais, ni à ce moment, ni plus tard, la loi relative aux allocations aux personnes handicapées n'a été modifiée, et ce, notamment pour des raisons budgétaires. La présente proposition de loi vise à adapter la loi relative aux allocations aux personnes handicapées à cette réalité. Il ne s'agit toutefois pas d'une proposition d'inspiration purement technique. En abaissant l'âge, nous souhaitons également confirmer l'émancipation des personnes handicapées. Elles aussi ont droit à l'autonomie à partir de dix-huit ans, comme tout le monde. Nous souhaitons abaisser l'âge à dix-huit ans pour toute personne handicapée, donc par exemple aussi pour les isolés. De cette manière, la situation et l'autonomie financière des personnes âgées de dix-huit à vingt et un ans s'amélioreront. Conformément à l'article 3 de la loi du 27 février 1987, une personne handicapée âgée de moins de vingt et un ans qui est ou a été mariée ou qui a un ou plusieurs enfants à charge peut obtenir une allocation.

Le Conseil supérieur national des personnes handicapées a également conseillé cet abaissement dans son rapport d'activité 2002 : «Le Conseil regrette que l'âge d'accès aux allocations «adultes» n'ait pas été

Op 31 december 2002 genoten :

— 10 519 personen enkel een inkomensvervangende tegemoetkoming;

— 48 181 personen enkel een integratietegemoetkoming;

— 61 085 personen een inkomensvervangende tegemoetkoming en een integratietegemoetkoming.

De gezinssituatie van de persoon met een handicap heeft een invloed op het barema van de inkomensvervangende tegemoetkoming en bepaalt de aftrek die zal worden toegepast op de gezinsinkomsten.

De leeftijd werd op 21 jaar vastgesteld, onder meer omdat dat op het ogenblik van het totstandkomen van de wet de leeftijd was waarop men burgerlijk meerderjarig was. Dit kunnen we afleiden uit de argumentatie van de toenmalige staatssecretaris voor Volksgezondheid en Gehandicaptenbeleid : «De Staatssecretaris is van oordeel dat de wetgeving eenduidig moet zijn. Het is derhalve wenselijk de voor de toekenning van tegemoetkomingen aan gehandicapten vereiste leeftijd op 21 jaar te brengen. Als de leeftijd voor de meerderjarigheid in de toekomst tot 18 jaar wordt verlaagd, kunnen de leeftijdsvereisten voor de toekenning van de tegemoetkomingen nog altijd worden gewijzigd.» (stuk Kamer, nr. 448/4, 1985-1986, blz. 13).

De leeftijd van de burgerlijke meerderjarigheid is inmiddels teruggebracht tot 18 jaar (Wet van 19 januari 1990 tot verlaging van de leeftijd van burgerlijke meerderjarigheid tot achttien jaar, *Belgisch Staatsblad* van 30 januari 1990). Maar er werd op dat ogenblik of later geen wijziging aangebracht aan de wet betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap. Dit onder meer omwille van budgettaire redenen. Dit wetsvoorstel heeft tot doel de wet betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap aan te passen aan deze realiteit. Het is echter niet een louter technisch geïnspireerd voorstel. Door de verlaging van de leeftijd willen we ook de emancipatie van de personen met een handicap versterken. Ook zij hebben recht op onafhankelijkheid vanaf 18 jaar, net als iedereen. Volgens artikel 3 van de wet van 27 februari 1987 kan een persoon (met een handicap) van minder dan 21 jaar een tegemoetkoming verkrijgen wanneer die gehuwd is of was of die één of meer kinderen ten laste heeft. Wij willen de leeftijdsgrens terugbrengen tot 18 jaar voor alle personen met een handicap, dus bijvoorbeeld ook voor alleenstaanden. Op deze manier verkrijgen de 18- tot 21-jarigen een verbeterde en meer zelfstandige financiële positie.

De Nationale Hoge Raad voor Personen met een Handicap heeft deze verlaging ook aanbevolen in haar activiteitenverslag van 2002 : «De Raad betreurt dat de vereiste leeftijd voor de instap tot de tegemoet-

ramené à 18 ans pour correspondre à l'âge de la majorité ...» (p. 74).

Cette modification de la législation relative à l'allocation de remplacement de revenus et à l'allocation d'intégration doit entraîner logiquement celle de la législation relative aux allocations familiales majorées pour les enfants souffrant de certaines affections, appelées ci-après allocations familiales majorées.

Pour les personnes handicapées qui fréquentent encore l'école après l'âge de dix-huit ans, il convient de prévoir qu'elles pourront faire valoir à partir de cet âge leurs droits à l'allocation d'intégration. Il convient d'adapter le montant de cette allocation pour ce groupe de personnes de telle manière qu'elles n'y perdent pas, sur le plan financier, par rapport à la situation actuelle. Il va de soi que lorsqu'elles quittent l'école, elles peuvent prétendre à l'allocation de remplacement de revenus.

Si une personne handicapée isolée peut certes prétendre au supplément d'allocations familiales, elle demeure cependant ainsi financièrement dépendante de ses parents. Cela ne signifie nullement que nous considérons que ce lien de dépendance est nuisible.

Tout jeune handicapé de moins de vingt et un ans peut bénéficier, en plus des allocations familiales ordinaires, d'un supplément d'allocations familiales s'il est atteint à 66% au moins d'insuffisance ou de diminution de capacité physique ou mentale du chef d'une ou de plusieurs affections. Ce jeune ne peut exercer de profession de nature à l'assujettir au régime de la sécurité sociale, à l'exception de l'activité professionnelle exercée dans le cadre d'un contrat d'apprentissage ou dans un atelier protégé. Les montants mensuels de ces allocations familiales majorées sont les suivants au 1er janvier 2004 :

- 337,17 euros pour une autonomie de 0-3,
- 364,70 euros pour une autonomie de 4-6,
- 389,87 euros pour une autonomie de 7-9.

Nous fournissons ci-après les chiffres relatifs aux personnes handicapées de moins de vingt et un ans auxquelles un supplément d'allocations a été octroyé en fonction de leur degré d'autonomie (au niveau national) :

- degré d'autonomie 0-3: 8 475 bénéficiaires;
- degré d'autonomie 4-6: 10 175 bénéficiaires;

koming van de categorie «volwassen» niet tot 18 jaar, de leeftijd van de meerderjarigheid, werd teruggebracht ...» (blz. 87).

Deze wijziging in de wetgeving betreffende de inkomensvervangende tegemoetkoming en de integratietegemoetkoming noopt, logischerwijze, ook tot een wijziging van de wetgeving betreffende de verhoogde kinderbijslag voor kinderen met een aandoening, verder verhoogde kinderbijslag genoemd.

Voor personen met een handicap die nog school lopen na hun 18 jaar moet bepaald worden dat zij zich vanaf deze leeftijd kunnen kandidaat stellen voor het verkrijgen van de integratietegemoetkoming. De hoogte van deze integratietegemoetkoming moet voor deze groep zodanig aangepast worden dat ze er financieel niet op achteruit gaan, vergeleken met de huidige situatie. Wanneer zij stoppen met het onderwijs kunnen zij vanzelfsprekend aanspraak maken op de inkomensvervangende tegemoetkoming.

Nu kan een alleenstaande persoon met een handicap weliswaar gebruik maken van de bijkomende kinderbijslag maar op deze manier blijft er een financiële afhankelijkheid tegenover de ouders. Dit wil geenszins zeggen dat wij deze band als negatief beschouwen.

Elke mindervalide jongere van minder dan 21 jaar kan, naast de gewone kinderbijslag, nog genieten van een bijkomende kinderbijslag wanneer het getroffen is door ontoereikendheid of een vermindering van een lichamelijke of geestelijke geschiktheid wegens een of meer aandoeningen van ten minste 66%. De jongere mag geen beroep uitoefenen waardoor die onder het stelsel van de sociale zekerheid valt, met uitzondering van de beroepsbedrijvigheid binnen het kader van een leercontract of in een beschutte werkplaats. De maandelijkse bedragen voor deze verhoogde kinderbijslag zijn op 1 januari 2004 als volgt :

- 337,17 euro bij zelfredzaamheid 0-3,
- 364,70 euro bij zelfredzaamheid 4-6,
- 389,87 euro bij zelfredzaamheid 7-9.

Hierna de cijfers omtrent de mensen met een handicap beneden 21 jaar aan wie een bijkomende bijslag volgens hun zelfredzaamheidsgraad werd toegekend (nationaal) :

- zelfredzaamheidsgraad 0-3: 8 475 rechthebbenden;
- zelfredzaamheidsgraad 4-6: 10 175 rechthebbenden;

— degré d'autonomie 7-9: 4 787 bénéficiaires.

Le nombre de bénéficiaires du supplément d'allocations familiales s'élève donc au total à 23 437.

En 2003, dans le régime des travailleurs salariés, 3 805 jeunes âgés de 18 à 21 ans ont bénéficié d'allocations familiales majorées en raison d'une affection. Dans le régime des travailleurs indépendants, ils ont été 294 jeunes dans cette situation. Il faut encore y ajouter les jeunes qui relèvent du régime du secteur public.

Si l'on décide d'octroyer les allocations aux personnes handicapées dès l'âge de 18 ans, les allocations familiales majorées ne pourront plus être versées que jusqu'à l'âge de 18 ans, âge jusqu'auquel les allocations familiales ordinaires sont octroyées aussi inconditionnellement.

Le droit aux allocations familiales ordinaires peut certes être prolongé jusqu'à l'âge de 25 ans, mais pas dans le cas d'allocations familiales majorées parce que l'allocation de remplacement de revenus et l'allocation d'intégration sont versées à partir de l'âge de 21 ans, et maintenant de 18 ans. Cette logique était déjà celle de la loi du 27 février 1987 relative aux allocations aux personnes handicapées: «Enfin, le texte prévoit explicitement la suppression des allocations familiales supplémentaires et prolongées après l'âge de 21 ans, avec respect des droits acquis. De cette façon, on arrive à un ensemble cohérent de dispositions permettant aux enfants handicapés de prétendre à des allocations familiales majorées jusqu'à l'âge de 21 ans et d'avoir droit aux allocations pour handicapés à partir de cet âge. Ces dispositions suppriment le double emploi ou les lacunes» (doc., Chambre, 1985-1986, n° 448/4, p. 3-4).

L'abaissement de l'âge à partir duquel on a droit à une allocation d'intégration et à une allocation de remplacement de revenus doit donc, selon cette philosophie, aller de pair avec l'abaissement de l'âge jusqu'auquel on a droit aux allocations familiales majorées.

Nous proposons de ramener l'âge jusqu'auquel des personnes handicapées peuvent bénéficier du supplément d'allocations familiales à dix-huit ans, au lieu de vingt et un ans, étant donné qu'à partir de dix-huit ans, ces personnes peuvent faire valoir leurs droits à une allocation de remplacement de revenus ou à une allocation d'intégration.

La présente proposition de loi permet également d'éliminer une discrimination au sein du groupe des personnes handicapées.

— zelfredzaamheidsgraad 7-9: 4 787 rechthebbenden.

Dat maakt een totaal van 23 437 rechthebbenden op bijkomende kinderbijslag.

In 2003 ontvingen, in de regeling voor werknemers, 3 805 jongeren tussen de leeftijd van 18 tot 21 jaar de verhoogde kinderbijslag ten gevolge van een aandoening. In de regeling voor zelfstandigen gaat het om 294 jongeren. Daarbij moeten dan nog de jongeren die onder het stelsel van de overheid vallen gevoegd worden.

Als nu de tegemoetkomingen voor personen met een handicap toegekend worden vanaf de leeftijd van 18, kan ook de verhoogde kinderbijslag slechts toegekend worden tot de leeftijd van 18 jaar, de leeftijd waarop ook de gewone kinderbijslag, zonder voorwaarden, toegekend wordt.

De gewone kinderbijslag kan weliswaar worden verlengd tot de leeftijd van 25 jaar. Bij verhoogde kinderbijslag is dit niet het geval omdat de inkomensvervangende en de integratietegemoetkoming starten op de leeftijd van 21 jaar, en nu 18 jaar. Deze logica zat ook al vervat in de wet betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap van 27 februari 1987: «Ten slotte voorziet de tekst uitdrukkelijk in de afbouw van de verhoogde en verlengde kinderbijslag na 21 jaar, mits behoud van de verworven rechten. Zo komt men tot een coherent geheel van voorzieningen waarbij gehandicapte kinderen tot de leeftijd van 21 jaar aanspraak kunnen maken op verhoogde kinderbijslag en vanaf die leeftijd recht hebben op de tegemoetkomingen. Zowel dubbel gebruik als leemten worden hierdoor vermeden.» (stuk, Kamer 1985-1986, nr. 448/4, blz. 3-4).

De verlaging van de leeftijd voor het recht op integratietegemoetkoming en inkomensvervangende tegemoetkoming moet dan ook, in deze filosofie, gepaard gaan met een verlaging van de leeftijd voor het recht op verhoogde kinderbijslag.

In dit voorstel wordt de leeftijd tot wanneer bijkomende kinderbijslag kan genoten worden verlaagd tot 18 jaar in plaats van 21 jaar, vermits men vanaf 18 jaar recht kan laten gelden op een inkomensvervangende tegemoetkoming of integratietegemoetkoming.

Door dit voorstel wordt er ook binnen de groep van personen met een handicap een discriminatie weggevoerd.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Articles 2, 4, 6 et 7

Ces articles fixent le critère d'âge, qui était de 21 ans, à 18 ans, tant pour la législation relative aux allocations aux personnes handicapées que pour celle relative aux allocations familiales des travailleurs salariés et indépendants.

Article 3

Comme toute personne handicapée a droit, selon la présente proposition, à une allocation dès l'âge de 18 ans, cet article supprime la règle dérogatoire qui prévoyait que les personnes handicapées de moins de vingt et un ans qui sont mariées ou ont des enfants à charge, pouvaient prétendre aux allocations.

Article 5

Le droit à une allocation aux personnes handicapées n'est en principe octroyé que sur demande. Les personnes qui peuvent prétendre à une allocation à l'âge de 18 ans touchaient souvent, avant cet âge, des allocations familiales majorées. Dans leur cas, il s'agit en fait de passer d'un droit social (allocations familiales majorées) à un autre (allocation). Les auteurs de la proposition veulent que ce passage nécessite le moins de formalités possibles et qu'il s'opère de préférence d'office. Le présent article prévoit donc la base légale permettant l'examen d'office du dossier.

Article 7

Les auteurs optent pour une réglementation cohérente, laquelle implique également la modification d'un arrêté royal.

*
* *

PROPOSITION DE LOIArticle 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikelen 2, 4, 6 en 7

Deze artikelen vervangen het leeftijdscriterium van 21 jaar door 18 jaar, zowel in de wetgeving betreffende de tegemoetkoming aan de personen met een handicap als in de wetgeving betreffende de kinderbijslag van werknemers en zelfstandigen.

Artikel 3

Omdat ieder persoon met een handicap vanaf 18 jaar volgens dit voorstel recht heeft op een tegemoetkoming schrapt dit artikel de uitzonderingsregel die stelde dat personen met een handicap jonger dan 21 jaar die gehuwd zijn of kinderen ten laste hebben wel aanspraak maken op de tegemoetkomingen.

Artikel 5

Het recht op een tegemoetkoming aan personen met een handicap wordt in principe maar toegekend op aanvraag. Personen die op de leeftijd van 18 jaar recht kunnen doen gelden op een tegemoetkoming, ontvingen vóór die leeftijd vaak verhoogde kinderbijslag. Voor hen gaat het de facto om de overgang van het ene sociaal recht (verhoogde kinderbijslag) naa het andere (tegemeetkoming). De indiensters willen dat deze overgang met zo weinig mogelijk formaliteiten gepaard gaat en bij voorkeur ambtshalve gebeurt. Dit artikel voert de wettelijke basis voor dergelijk ambtshalve onderzoek in.

Artikel 7

De indiensters opteren voor een samenhangende regeling waarbij ook een koninklijk besluit moet worden gewijzigd.

Annemie VAN de CASTEELE.
Christel GEERTS.

*
* *

WETSVORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

À l'article 2 de la loi du 27 février 1987 relative aux allocations aux personnes handicapées, remplacé par la loi du 24 décembre 2002 et modifié par la loi du 22 décembre 2003, sont apportées les modifications suivantes :

a) au § 1er, remplacé par la loi du 30 décembre 1992, les mots «vingt et un» sont remplacés par les mots «dix-huit»;

b) au § 2, les mots «vingt et un» sont remplacés par les mots «dix-huit».

Art. 3

L'article 3 de la même loi, modifié par les lois du 20 juillet 1991, du 30 décembre 1992 et du 24 décembre 2002, est abrogé.

Art. 4

À l'article 4, § 1er, 6°, de la même loi, modifié en dernier lieu par la loi du 24 décembre 2002, le chiffre «21» est remplacé par le chiffre «18».

Art. 5

À l'article 8 de la même loi, remplacé par la loi du 24 décembre 2002, il est inséré un § 1^{er bis} (nouveau), libellé comme suit :

«§ 1^{er bis}. — Le Roi détermine dans quels cas les allocations visées à l'article 1er sont examinées d'office.»

Art. 6

À l'article 63 des lois coordonnées du 19 décembre 1939 relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés, remplacé par la loi du 24 décembre 2002 sont apportées les modifications suivantes :

A) Au § 1er, le chiffre «21» est remplacé par le chiffre «18»;

B) Au § 2, le chiffre «21» est remplacé par le chiffre «18»;

Art. 7

À l'article 26 de l'arrêté royal du 8 avril 1976 établissant le régime des prestations familiales en faveur des travailleurs indépendants modifié en dernier lieu par la loi du 11 juillet 2003, sont apportées les modifications suivantes :

A) Au § 1er, le chiffre «21» est remplacé par le chiffre «18»;

Art. 2

In artikel 2 van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkoming aan personen met een handicap vervangen bij de wet van 24 december 2002 en gewijzigd bij de wet van 22 december 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

a) in § 1, vervangen bij de wet van 30 december 1992, wordt het woord «eenentwintig» vervangen door het woord «achttien»;

b) in § 2 wordt het woord «eenentwintig» vervangen door het woord «achttien».

Art. 3

Artikel 3 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wetten van 20 juli 1991, 30 december 1992 en 24 december 2002, wordt opgeheven.

Art. 4

In artikel 4, § 1, 6°, van dezelfde wet, laatst gewijzigd bij de wet van 24 december 2002, wordt het getal «21» vervangen door het getal «18».

Art. 5

In artikel 8 van dezelfde wet, vervangen bij de wet van 24 december 2002, wordt een § 1bis ingevoegd, luidend als volgt :

§ 1bis. — «de Koning bepaalt in welke gevallen de tegemoetkomingen bedoeld in artikel 1 ambtshalve worden onderzocht.»

Art. 6

In artikel 63 van de samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders van 19 december 1939 vervangen bij de wet 24 december 2002, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

A) In § 1 wordt het getal «21» vervangen door het getal «18»;

B) In § 2 wordt het getal «21» vervangen door het getal «18».

Art. 7

In artikel 26 van het koninklijk besluit van 8 april 1976 houdende regeling van de gezinsbijslag ten voordele van de zelfstandigen laatst gewijzigd bij de wet van 11 juli 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

A) In § 1 wordt het getal «21» vervangen door het getal «18»;

B) Au § 1er*bis*, le chiffre «21» est remplacé par le chiffre «18»;

C) Au § 2, le chiffre «21» est remplacé par le chiffre «18».

18 mars 2004.

B) In § 1bis wordt het getal «21» vervangen door het getal «18»;

C) In § 2 wordt het getal «21» vervangen door het getal «18».

18 maart 2004.

Annemie VAN de CASTEELE.
Christel GEERTS.